

de Love, som bleve vedtagne her for et Par Aar siden, ogsaa har medført Nødvendigheden af forskellige Ændringer i den gældende Lov om Jords Udstykning og Sammenlægning. Disse ere ogsaa indførte i Lovforslaget, og jeg haaber, de maa vinde Tilslutning her i dette høje Ting. Jeg vilde i det hele taget ønske, at det maatte lykkes at faa denne Lov gennemført i indeværende Rigsdagssamling. Jeg beklager, at det ikke er lykkedes at faa Forslaget op i dette høje Ting tidligere paa Samlingen, men jeg haaber, at det dog desuagtet maa kunne lykkes at opnaa Enighed om Forslaget, fordi jeg tror, at det er nødvendigt, at vi faa gennemført forskellige Forandringer i den gældende Lov paa dette Omraade. Jeg skal med disse faa Bemærkninger anbefale Sagen paa det bedste til det høje Ting.

Sehested: Det var i 1897, vi sidste Gang beskæftigede os med Spørgsmaalet om Udstykning og Sammenlægning, det er kun en kort Tid, der er gaaet siden da, og man skulde altsaa tro, at denne Lov endnu kunde bruges. Men jeg vil erkende, hvad den højtærede Minister ogsaa nu udtalte, at der har været en Del Anledning for Regeringen til at komme med et saadant Forslag, dels paa Grund af de ny Skattelove, hvor vi fik indført Ejendoms- skyld og ophævet Gammelskatten osv., og dels ogsaa paa Grund af de efterhaanden stigende Krav, der rejses om at faa Udstykning i videre Omfang, end det efter den gældende Lov kan lade sig gøre. De Baand, der bleve fastsatte i 1897, ere jo noget løsere end dem, vi havde i den tidligere Lov, men der kunde ogsaa nok være Anledning til at gaa noget videre. — Jeg har altsaa i og for sig ikke noget imod Lovforslagets Fremkomst. Men saaledes som Lovforslaget foreligger for os i dette Øjeblik, er der dog adskillige ret væsentlige Punkter, som vække min Betænkelighed, og som jeg absolut ikke tror at turde anbefale Landstinget at vedtage. Jeg skal ikke komme ind paa en hel Del mindre Spørgsmaal, men vil holde mig til de Punkter, som jeg har fundet ere de betydeligste.

Der skal jeg da først nævne § 2. Regeringen havde i sit Forslag nedsat Grænsen for Hovedgaardens Udstykning fra 60 Tdr. Land boniteret Jord til 50; men i Folketinget har man strøget denne Grænse og sat Hovedgaarde og Selvejrbøndergaarde under et og kaldt dem Selvejergaarde. Jeg anser det Baand, der har

været paa Udstykning af Hovedgaarde, for en nyttig Indretning. Det kan ikke om- tvistes, at Ejerne af Hovedgaarde faa en pekuniær Fordel ved, at Udstykningen bliver given ganske fri, men jeg mener allige- vel, at de Baand, vi have derpaa, have no- get at betyde. Jeg antager, at det har stor Samfundsbetydning, at vi søge at ved- ligholde Hovedgaarde af en vis Størrelse. Det har sin Betydning for Arbejderne i de Kredse, hvor de ligge. Det er altsaa et Punkt, som jeg gerne ønskede, at man i Landstinget overvejede nøjere, inden man gik med til den i Folketinget vedtagne Ændring. Endvidere er der i § 2, og for øvrigt helt igennem i Lovforslaget, indført en Foranstaltning til Afskaffelse af vor gamle Institution, det boniterede Maal. Det er en Institution, som har staaet sin Prøve, og som vi alle kende; den har nat- urligvis sine Mangler, men det er en brugelig Form for at bedømme Jordernes Kvalitet. Nu indføres der her i den Skala, som er omtalt i § 2, en ganske ny Insti- tution, nemlig noget, som kaldes „det gen- nemsnitlige Maal“, og paa andre Ste- der, hvor der er Tale om boniteret Maal ved de mindre Ejendomme, som skulle konserveres til en vis Minimums- grænse, er det boniterede Maal om- byttet med noget, der hedder „Middeljord“. Begrebet „Middeljord“ er, forekommer det mig, et ret ubestemt Begreb, og jeg ser ikke i Lovforslaget selv nogen Vejledning til, hvorledes det skal anvendes. Middel- jord i en mager Egn er et, Middeljord i en bedre Egn er noget andet. Om det overhovedet lader sig gøre at bruge dette Ord uden at bestemme det nærmere, vil jeg betragte som temmelig tvivlsomt. Og med Hensyn til det ny Begreb, „det gen- nemsnitlige Maal“, har ganske vist Ord- føreren i det andet Ting givet en Forkla- ring paa, hvad man mente dermed, og led- saget den med Eksempler, men jeg vil sige, at hvis man beder Folk læse den igennem, ville de fleste vist sige: Ja, efter det vide vi dog ikke rigtigt, hvad gennem- snitligt Maal er. Det er rigtigt, hvad der staar, men det er vanskeligt at faa fat i det; selv om man regner det efter med en Blyant, vil det dog vist alligevel være van- skeligt for de fleste at sætte sig ind i, hvad det betyder, og jeg kunde i hvert Fald ønske, at man gav Forklaringen en Form, som var kortere og klarere, saa- ledes at enhver kunde forstaa, hvad det er for et nyt Begreb, man indfører. I hvert Tilfælde anser jeg det for aldeles umuligt, at man stiller et nyt Begreb op i en Lov